

Meddelelser fra Plantepatologisk Nomenklaturudvalg

(Dansk Selskab for Plantesygdomme og Skadedyr)

Nr. 26

Maj 2017

ISSN 0900-5102

Indhold

Nye danske navne på plantesygdomme

Nye navne – uddybende bemærkninger

Digitalisering af J. P. Skou: Ordbog over Danske Navne på Plantesygdomme

Terminologiråd (Den danske oversættelsesafdeling i Europaparlamentet)

Nyt medlem i nomenklaturudvalget - Medlemmer af Plantepatologisk Nomenklaturudvalg

Nye danske navne på sygdomme:

sygdommens danske navn	patogenets videnskabelige navn	vært(er)
valnødgrentørre	<i>Geosmithia morbida</i> Kolarik et al.	<i>Juglans</i> spp

Nye navne – uddybende bemærkninger

Brian Larsen, NaturErhvervstyrelsen, oplyser følgende: En sygdom, der angriber valnød (især sort valnød) - Thousand canker disease - har spredt sig til det nordlige Italien. Sygdommen forårsages af svampen *Geosmithia morbida* M. Kolarik, E. Freeland, C. Utley & N. Tisserat - og spredes af en barkbille *Pityophthorus juglandis* (walnut twig beetle)

(https://www.eppo.int/QUARANTINE/data_sheets/fungi/Geosmithia_morbida.htm).

På tysk hedder sygdommen: "Tausend-Canker-Krankheit"

(http://bfw.ac.at/cms_stamm/400/PDF/forstschutz_aktuell/fsaktuell_60_61_8.pdf)

Om patogenet: *Geosmithia* var tidligere betegnelse for en slægt af ukønnede stadier af svampe hørende til Eurotiales. I 1997 blev *Geosmithia* defineret som holomorf slægt, placeret i Hypocreales (Polyphyletic origins of species of the anamorphic genus *Geosmithia* and the relationships of the cleistothecial genera: Evidence from 18S, 5S and 28S rDNA sequence analyses. *Mycologia* 89(5), 1997, 756-771)

Sygdommen er kendt fra USA, hvor den først blev diagnosticeret i 1998. Symptomer udvikles ofte først flere år efter at vektoren har overført patogenet til værten. Symptomerne omfatter gule blade og udtynding af træets krone. Senere ses døde blade og grene. Undertiden dør træet. Talrige kræftsår dannes i kambiet i forbindelse med billens gangsystemer, hvor svampen koloniserer kambiet og sivævet.

Værter er flere arter af *Juglans*, først og fremmest *J. nigra* (inkl. hybrider).

I USA er det bemærket, at *J. hindsii* og *J. californica* synes at være mindre modtagelige, og at der på *J. major* ikke dannes kræftsår.

Udvalget har haft navnet "valnødskræft" i tankerne, og - med udgangspunkt i andre symptomer såsom grendød eller topdød og udbredt klorose i løvet - har "valnødtoptørre" været på tale.

Brian skriver hertil, at selvom angreb synes at starte i toppen, er det ikke specielt karakteristisk. Udvalget har derefter besluttet sig for navnet "valnødgrentørre".

Digitalisering af J. P. Skou: Ordbog over Danske Navne på Plantesygdomme forårsaget af bakterier og svampe. 1. udgave, DSR Forlag, 2000.

Listen over godkendte navne (indtil år 2000) på plantesygdomme, forårsaget af svampe og bakterier, er nu tilgængelig i elektronisk form (version 130317).

Adressen er: www.dsps.au.dk

Fra DSPS-hjemmesiden går man ind på "Nomenklaturudvalg"

- herefter vælger man "Plantepatologisk - Meddelelser "

- og her findes et link: Fortegnelse over danske navne på plantesygdomme.

Navne, der er godkendt og publiceret senere end 2000, findes i "Meddelelser fra Plantepatologisk Nomenklaturudvalg" fra og med Nr. 19. Disse navne vil blive tilføjet listen ved kommende opdateringer.

NB: Det skal understreges, at de videnskabelige navne på patogenerne i mange tilfælde har ændret sig siden 2000, og at der i mange tilfælde findes flere synonymer end dem, der er angivet i listen.

Det er planen senere at udbygge listen med danske navne på sygdomme forårsaget af virus.

Terminologiråd - Europaparlamentet

Den danske oversættelsesafdeling i Europa-Parlamentet har i marts i år henvendt sig til Eigil de Neergaard og anmodet ham om at blive kontaktperson og medlem af terminologirådet - og her repræsenterer Plantepatologisk Nomenklaturudvalg.

I oversættelsesafdelingen arbejder man - med egne ord - på "at få formaliseret sine kontakter i form af etableringen af et netværk af interne og eksterne partnere og/eller kontakter. Formålet med netværket er i sidste ende at skabe dialog og højne kvaliteten af oversættelsesafdelingens arbejde."

Nyt medlem i nomenklaturudvalget

I februar kom lektor Hans Jørgen Lyngs Jørgensen ind som nyt medlem, samtidig med at John Hockenhull forlod udvalget efter mange års arbejde. - John Hockenhull fortjener stor tak og anerkendelse for indsats - der har været mange vanskelige sager, ikke mindst med navngivning af sygdomme hos havebrugsplanterne. Her har John Hockenhull med sin store indsigt i navngivningsprincipperne, og dertil en betydelig lingvistisk fornemmelse, hjulpet udvalget gennem mange navngivningssager. En varm tak til John! - Og velkommen til Hans Jørgen Lyngs Jørgensen !

Medlemmer af Plantepatologisk Nomenklaturudvalg:

Eigil de Neergaard (formand)

Hans Jørgen Lyngs Jørgensen (afløste John Hockenhull i februar 2017)

Thomas Læssøe

Iben M. Thomsen

Mogens Nicolaisen

Brian Larsen
